

บทที่ 3

เศรษฐกิจ

ตำบลนครชุมมีลักษณะเป็นพื้นที่ราบสูง อยู่ระหว่างที่ราบสูงจรดระชากรส่วนใหญ่ของตำบลจะมีอาชีพทางการเกษตรกรรม คือการทำนา ทำไร่ เป็นอาชีพหลัก แต่เนื่องจากนครชุมตั้งอยู่ในที่ราบสูง อยู่ระหว่างที่ราบภูเขา พื้นที่ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาและป่า มีเนื้อที่ทำนายน้อย ส่งผลให้ผลผลิตรวมของทั้งตำบลต่ำ ฐานะของราษฎรส่วนใหญ่ของตำบลนครชุมจึงค่อนข้างจะยากจน สิทธิในที่ทำกินส่วนมาก จะมีที่ดินเป็นของตนเอง ไม่ต้องเช่าและครัวเรือนที่เช่าที่ดินทำกินส่วนมากจะเช่าจากพ่อแม่ญาติพี่น้อง จำนวนครอบครัวที่ต้องเช่าที่ดินทำกินมีประมาณ 10 ครัวเรือน

3.1 อาชีพ

นอกจากอาชีพหลักของราษฎรในตำบลนครชุม ดังที่ได้อธิบายมาข้างต้นจะเป็นการทำนา ทำไร่แล้ว ก็ยังมีการประกอบอาชีพอื่นๆ นอกเหนือจากการทำนาดังนี้

อาชีพหลักของครอบครัว

3.1.1 รับราชการ	2	ครอบครัว
3.1.2 ค้าขาย	14	ครอบครัว
3.1.3 เกษตรกรรม	502	ครอบครัว
3.1.4 เลี้ยงสัตว์	122	ครอบครัว
3.1.5 รับจ้าง	33	ครอบครัว

นอกจากนี้ยังมีการตั้งกองทุนและเวชภัณฑ์ประจำหมู่บ้านทุกหมู่บ้านอีกด้วยนอก
จากนี้จะมี

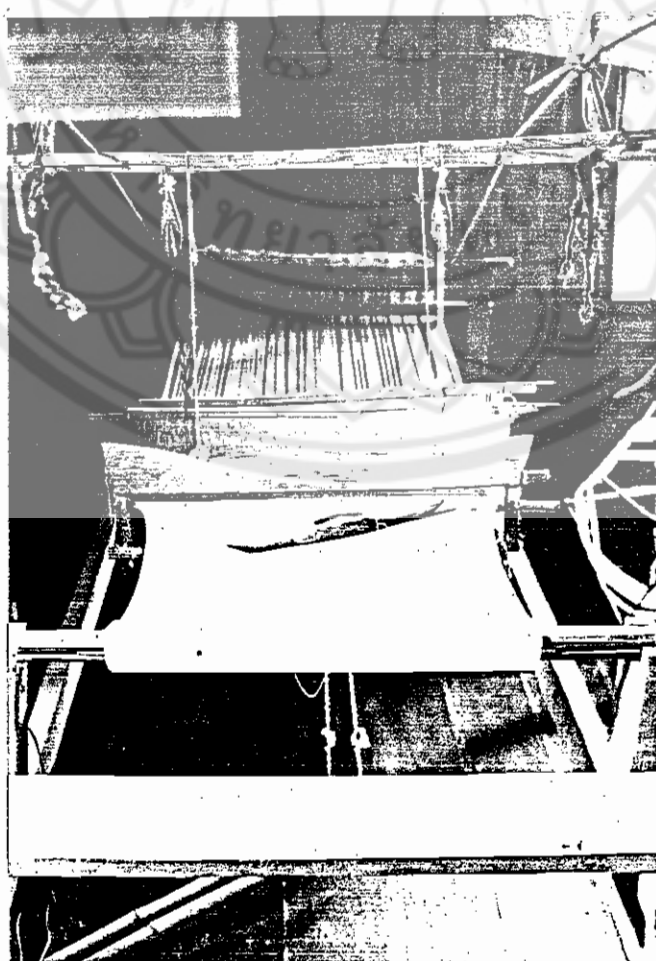
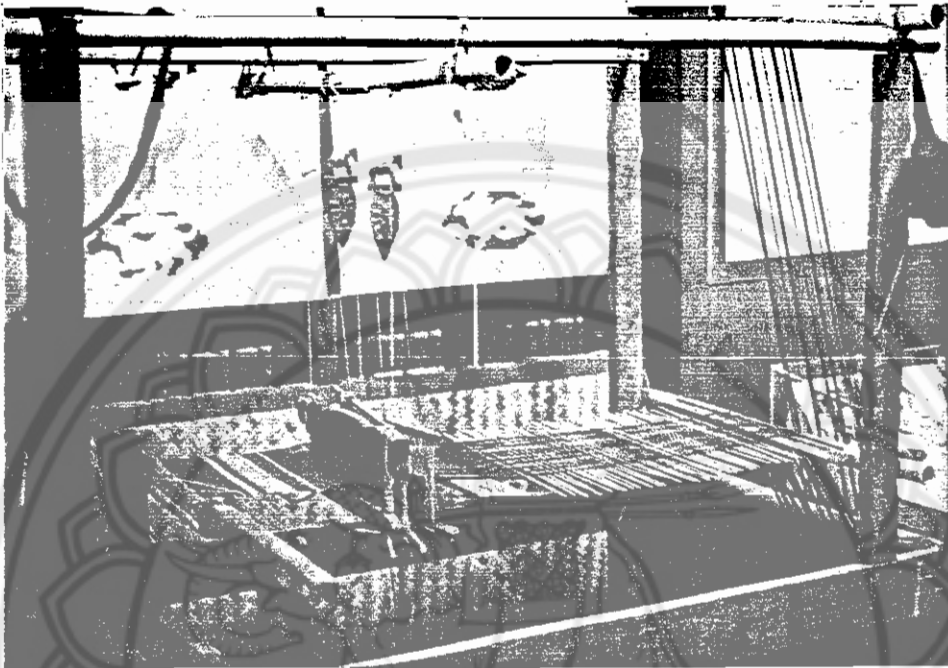
- สหกรณ์การตลาด	1	แห่ง
- ศูนย์สถิติการตลาด	2	แห่ง
- ธนาคารข้าว	1	แห่ง
- ร้านขายของชำ	15	แห่ง

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า อาชีพหลักของราษฎรในตำบลนครชุม คือการทำนาทำไร่และ
อาชีพรองคือการเลี้ยงสัตว์และค้าขาย รับจ้างภาคเอกชน

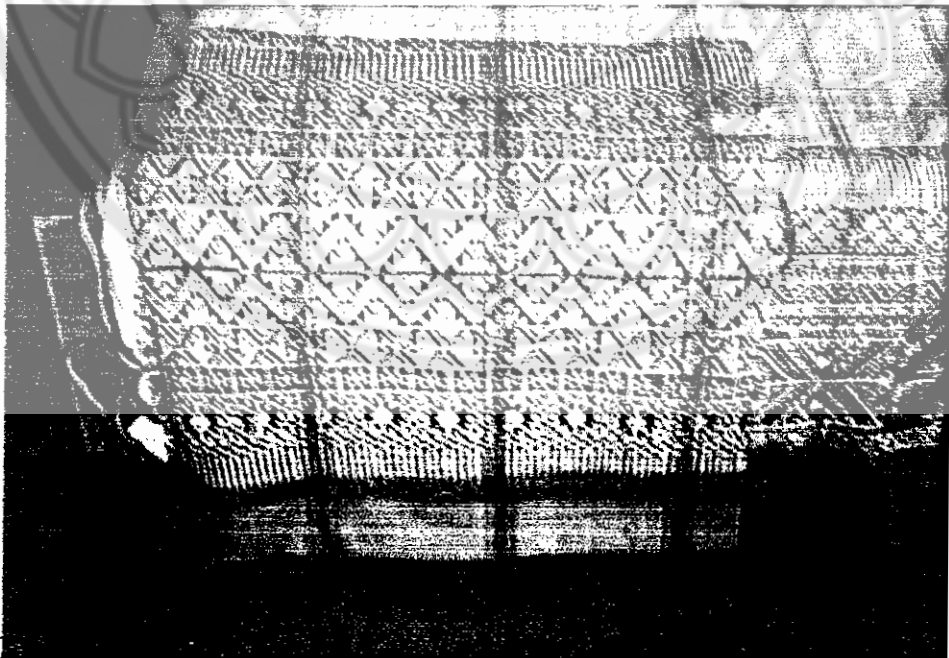
นอกจากอาชีพหลักที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ชาวตำบลนครชุมก็ยังมีอาชีพเสริมใน
ครอบครัวอันได้แก่การทอผ้า ซึ่งจะนิยมทำกันในยามว่างจากงานไร่งานนา โดยจะทำใช้
กันเองในครัวเรือน เช่น เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม หมอนที่นอน ผ้าห่ม เป็นต้น การทอผ้านี้ จะ
ไม่มีการส่งเสริมรายได้พิเศษ นอกเหนือจากอาชีพทำนา ทำไร่ และเลี้ยงสัตว์

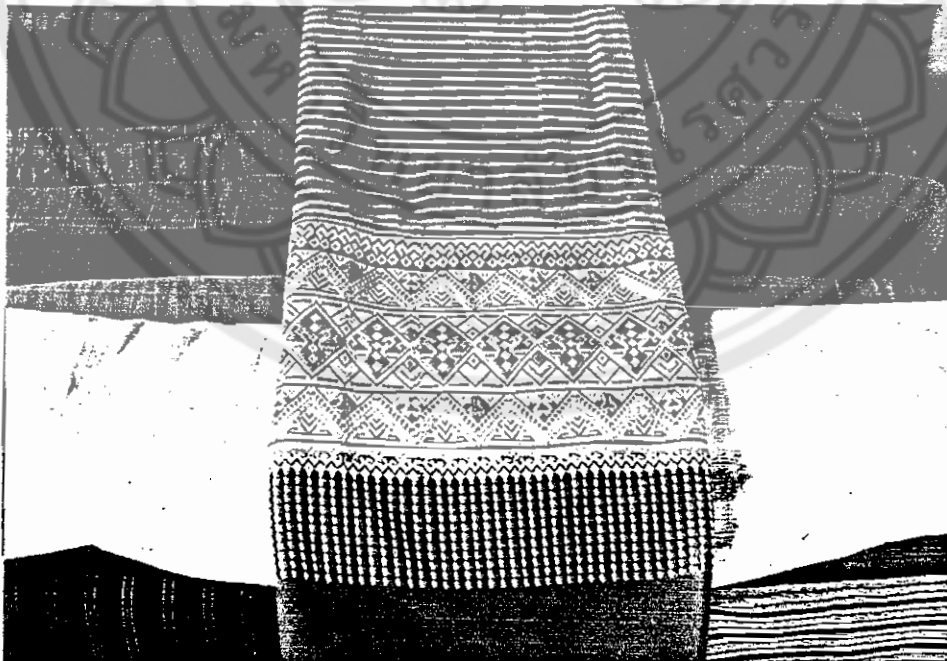
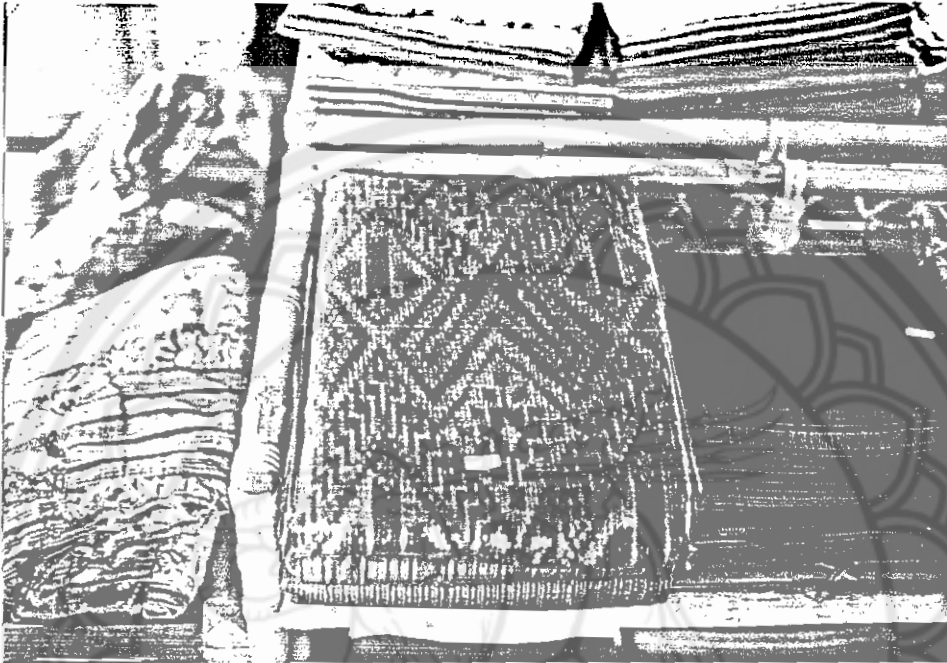
อุปกรณ์การทอผ้าแบบโบราณ ซึ่งปัจจุบันยังมีใช้อยู่

ลายผ่านแบบต่าง ๆ ซึ่งเป็นฝีมือของชาวนครชุม

อีกรูปแบบหนึ่งของลายผ้าของชาวโครม

หมอนติดเป็นผลงานอีกชิ้นหนึ่งของชาวโครม

3.2 การเคลื่อนย้ายแรงงาน

จากการสัมภาษณ์ราษฎรในชุมชนทำให้ทราบว่าในปัจจุบันเริ่มมีการเคลื่อนย้ายแรงงานทั้งผู้ชายและผู้หญิง ในวัยทำงานโดยเฉพาะคนหนุ่มสาว (จำนวนคนที่อพยพนั้นน้อยมากเมื่อเทียบกับตำบลอื่นๆ) สำหรับสถานที่หรือแหล่งที่นิยมไปประกอบอาชีพก็คือกรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ก็นิยมไปประกอบอาชีพที่อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก โดยส่วนมากจะไปชั่วคราวหลังฤดูเก็บเกี่ยวเพราะในช่วงเวลานี้ราษฎรในตำบลโดยเฉพาะคนหนุ่มคนสาวจะว่างงานจึงจำเป็นต้องอพยพเข้าไปหางานทำในเมืองใหญ่ๆ เช่นกรุงเทพมหานคร

สำหรับอาชีพที่ราษฎรในชุมชนนิยมไปประกอบอาชีพในกรุงเทพฯ นั้นก็คือนำรับจ้างทั่วไป และงานเย็บผ้า ซึ่งผู้ชายซึ่งมีความถนัดในด้านการใช้แรงงานก็จะไปรับจ้างเป็นกรรมกรก่อสร้าง สำหรับผู้หญิงนั้นมีพื้นฐานในการทอผ้าอยู่แล้ว ก็จะไปรับจ้างเย็บผ้าอยู่ตามโรงงาน

สาเหตุที่ทำให้ราษฎรในตำบลนครชุมไม่นิยมอพยพเคลื่อนย้ายแรงงานออกไปนอกถิ่นที่อยู่ก็เนื่องด้วยความผูกพันกันทางครอบครัวและความผูกพันกับถิ่นที่อยู่ซึ่งจะมีมาก¹

3.3 รายได้

จากการสัมภาษณ์ราษฎรในชุมชนทำให้ทราบว่าราษฎรในชุมชนจะมีอาชีพทำนาเป็นส่วนใหญ่แทบจะทุกครัวเรือน โดยจะมีที่ดินทำกินเป็นของตนเองไม่ต้องเช่าทำนาทำไร่ แต่ถ้าไม่มีที่ดินทำกินและต้องเช่าก็จะเช่าจากพ่อแม่ ญาติพี่น้องซึ่งโดยทั่วๆ ไปแล้ว แต่ละครอบครัว จะมีที่ดินทำกินในครอบครองน้อย เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ของตำบลเป็นที่ราบสูงระหว่างภูเขาเป็นเหตุให้มีเนื้อที่ ในการเพาะปลูกจำกัด คือประมาณ 5 ไร่จนถึงประมาณ 20 ไร่ ซึ่งจะได้รับเอกสารสิทธิ์ประเภท นส.3 และนส.3ก² (เฉพาะที่นา)

¹ สัมภาษณ์ กำนันพล แสงสุข 59 หมู่ 1 ตำบลนครชุม อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2536

² สัมภาษณ์ นางสอง หงอ่อนสา 95 หมู่ 1 ตำบลนครชุม อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2535

สำหรับวิธีการที่ได้ที่ดำเนินการนั้น ก็จากการที่ราษฎรเข้าไปจับจองพื้นที่ว่างเปล่าในเขตป่าสงวนเสื่อมโทรมและบางส่วนก็จะเข้าไปบุกรุกพื้นที่ป่าสงวนโดยการตัดไม้ทำลายป่าเพื่อทำไร่ข้าวโพดแต่พื้นที่ลักษณะนี้จะไม่ได้รับเอกสารสิทธิ์แต่อย่างใด

ในการสูญเสียไปซึ่งที่ดินที่ราษฎรถือครองอยู่นั้นไม่ปรากฏว่า ได้มีการสูญเสียไปหรือขายเปลี่ยนมือผู้ถือครอง เพราะประชาชนไม่นิยมขายที่ดินเนื่องจากมีที่ดินจำกัด คือประมาณ 5 ไร่ ถึงประมาณ 20 ไร่ ดังนั้นการสูญเสียไปหรือการเปลี่ยนมือผู้ถือครองจะเป็นไปในลักษณะของมรดกที่ตกทอดไปสู่ลูกหลาน เท่านั้น

สำหรับรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนจะไม่คงที่แน่นอน เนื่องจากรายได้ของราษฎรได้จากการขายข้าวและการเลี้ยงสัตว์ในส่วนของการขายข้าวซึ่งก็ได้จากการทำนานั้นปรากฏว่าราคาข้าวได้ต่ำลงทุกปีทำให้ขายข้าวไม่ได้ราคา อีกทั้งการทำนาในปัจจุบันนี้ยังได้ผลผลิตน้อยลง เพราะการขาดแหล่งน้ำที่จะใช้ในการเกษตรอย่างเพียงพอเนื่องจากประสบภัยแล้งมาแล้วหลายปี การขาดคุณภาพของดินในการเพาะปลูกโดยขาดการรักษาปรับปรุงคุณภาพของดิน อีกทั้งการขาดความรู้ในเรื่องของเทคโนโลยีสมัยใหม่ จึงทำให้การทำนาได้ผลผลิตน้อย และผลผลิตที่ได้มีคุณภาพไม่ดีและการที่ราคาข้าวตกต่ำมีผลทำให้รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนลดลงในที่สุด

โดยทั่วๆ ไปรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อปี ประมาณ 25,800 บาท โดยแยกเป็นรายได้จากการเกษตร ประมาณ 13,700 บาท/ปี และจากการเลี้ยงสัตว์และอื่นๆ อีกประมาณ 12,100 บาท/ปี³ ซึ่งรายได้ดังกล่าวนี้จะรวมถึงรายได้จากการ ทำนา ทำไร่ รายได้จากการประกอบอาชีพเสริมอาทิเช่น เลี้ยงสัตว์การค้าขายของชำงานรับจ้างซึ่งทำนอกฤดูทำนา

สำหรับรายได้ของผู้ที่ไม่ประกอบอาชีพนอกถิ่นที่อยู่ส่วนมากจะเป็นลูกจ้างรายวันมีรายได้ประมาณวันละ 80-120 บาท ซึ่งรายได้ในส่วนนี้บางส่วนจะถูกส่งมาให้ครอบครัวโดยเป็นการเพิ่มรายได้อีกทางหนึ่งให้แก่ครอบครัว นอกเหนือจากรายได้ที่ได้จากการทำนา อีกทั้งบางครัวเรือนยังมีการประกอบอาชีพอื่นๆ เสริมควบคู่ไปกับการทำนาเช่นการค้าขายหรือการรับจ้าง

³ สัมภาษณ์นางสอง หงอ่อนสา 95 หมู่ 1 ตำบลนครชุม อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2536

นอกฤดูกาลทำนา เพื่อเป็นการหารายได้ระหว่างการว่างจากการทำนาเป็นต้น แต่จะไม่มี การหารายได้เพิ่มจากการทำอุตสาหกรรมในครัวเรือนทุกประเภท⁴

รายได้จากการขายผลผลิตทางการเกษตรของราษฎรในชุมชน

ข้าว 1,000 บาท/ไร่

ข้าวโพด 828 บาท/ไร่

ถั่วเขียว 473 บาท/ไร่⁵

สำหรับการเลี้ยงสัตว์นั้นมีรายได้ต่อครัวเรือน(บาท/ปี)ดังนี้

วัว 2,000-4,000 บาท/ปี

ควาย 3,000-5,000 บาท/ปี

หมู 2,000-10,000 บาท/ปี

เป็ด, ไก่ 100-400 บาท/ปี⁶

ราษฎรในชุมชนจะมีรายได้หลักจากการขายข้าวและการขายสัตว์เลี้ยงนอกจากนี้ ยังมีพืชไร่อื่นๆ ที่ได้จากการทำไร่ เช่นถั่วเขียว ข้าวโพด เป็นต้น

สำหรับการใช้เงินที่ได้จากการประกอบอาชีพต่างๆ นั้น เงินส่วนหนึ่งจะถูกเก็บไว้ เพื่อนำไปใช้ในการลงทุนทำนาทำไร่ ในปีต่อไป ซึ่งเป็นจำนวนเงินค่อนข้างมากกว่าเงินในส่วนอื่นๆ เพื่อกันไว้เป็นทุนรอนในการประกอบอาชีพต่อไป เช่นการซื้ออุปกรณ์ในการทำนาทำไร่ การซื้อปุ๋ย, ยากำจัดแมลง, ยากำจัดศัตรูพืชหรือสารเคมีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการซื้อเมล็ดพันธุ์พืช เป็นต้น ซึ่งเป็นจำนวนเงินค่อนข้างสูง และสำหรับเงินในส่วนที่เหลือ ก็จะถูกนำไปใช้ในหลายๆ รูปแบบตามความจำเป็นของแต่ละครัวเรือน ซึ่งการใช้จ่ายเงินในส่วนต่างๆ เหล่านี้จะไม่คงที่แน่นอนว่าแต่ละครัวเรือนจะใช้เงินในเรื่องใดและในกรณีใดซึ่งในการใช้เงินรายได้นั้นจะขึ้นอยู่กับความจำเป็นของเหตุการณ์นั้นๆ และจำนวนของเงินที่มีอยู่

⁴ สัมภาษณ์ นางเสวียน แสงสุข 12 หมู่ 1 ตำบลนครชุม อำเภอ นครไทย จังหวัดพิษณุโลก

⁵ ที่มา : รายงานผลการสำรวจวิเคราะห์หมู่บ้านเพื่อกำหนดนโยบายงาน นรศ. และ นศส.

สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท กระทรวงมหาดไทย

⁶ ที่มา : บัญชา สิทธิ ข้อมูลการปฏิบัติงานของพัฒนากร พ.ศ. 2536 .สำนักงานพัฒนากร อำเภอ นครไทย จังหวัดพิษณุโลก

3.4 ปัญหาทางเศรษฐกิจ

จากการสัมภาษณ์ราษฎรในชุมชนทำให้ทราบว่า

ชุมชนลาวตำบลนครชุมยังคงเป็นชุมชนเกษตรกรรมที่ค่อนข้างยากจนราษฎรส่วนใหญ่มีอาชีพหลักคือการทำนา อาชีพรองลงมาคือการทำไร่และเลี้ยงสัตว์การค้าขายเล็กน้อย งานรับจ้างภาคเอกชน การรับราชการ ซึ่งไม่สามารถทำรายได้ให้ครอบครัวมากนัก และจากการที่มีรายได้ไม่พอจะเพียงพอต่อการดำรงชีวิตในปัจจุบันทำให้ราษฎรตำบลนครชุมเริ่มที่จะอพยพแรงงานไปทำงานต่างจังหวัด อาทิเช่นอำเภอเมืองจังหวัดพิษณุโลก จังหวัดใกล้เคียงและที่คนหนุ่มสาววัยทำงานในชุมชนนิยมไปทำงานก็คือ กรุงเทพมหานคร สำหรับอาชีพที่ทำกันมากที่สุดก็คือ งานรับจ้างทั่วไป(กรรมกรก่อสร้าง) และงานเย็บผ้าตามโรงงาน ได้ค่าแรงรายวันประมาณ 80-120 บาท

ในอดีตที่ผ่านมาตำบลนครชุมจะ ไม่มีการเคลื่อนย้ายแรงงานออกจากชุมชนไปยังเมืองใหญ่แต่ปัจจุบันเริ่มมีการเคลื่อนย้ายแรงงานออกไปตามเมืองใหญ่ แล้วเนื่องจากผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ ค่าครองชีพสูง สาเหตุที่ผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำนั้นเนื่องจากประสบภาวะแห้งแล้ง และดินเสื่อม ซึ่งในอดีตปัญหาเหล่านี้มีน้อยมาก⁷

สำหรับแนวทางในการแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจนั้น หน่วยงานของราชการควรจะจัดหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ส่งเสริมการปรับปรุงคุณภาพของดิน และส่งเสริมการเลี้ยงสุกร อีกทั้งการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการเกษตร เพื่อเพิ่มผลผลิตเพราะจะเห็นได้ว่าพื้นที่การประกอบอาชีพต่อครัวเรือนน้อยทำให้วิถีการผลิตใช้แรงงานในครัวเรือนและแรงงานสัตว์เลี้ยงได้ โดยไม่มีความจำเป็นต้องมีการลงทุนในด้านเครื่องมือเครื่องทุนแรงในการลงทุนด้านอื่นๆ เช่นปุ๋ยและยาฆ่าแมลง ในความเชื่อและแนวความคิดของเกษตรกรชาวตำบลนครชุมยังเห็นว่าไม่จำเป็นมากนัก เพราะปัญหาด้านนี้ราษฎรคิดว่ายังไม่รุนแรงที่

⁷ สัมภาษณ์ นางสาวณิรัตน์ แสงสุข 59 หมู่ 1 ตำบลนครชุม อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2536

จะทำให้มีผลกระทบถึงปริมาณของผลผลิตและผลผลิตที่ได้รับเฉพาะข้าวเพียงพอกำการบริโภคในครัวเรือนตามสภาพของประชากรในปัจจุบัน

โดยสรุปแล้ว การประกอบอาชีพของเกือบทุกครัวเรือน จะมี 3 อย่างประกอบกันไป คือทำนา ทำไร่ คือข้าวโพด และพืชตระกูลถั่วเป็นพืชครั้งที่สองต่อจากข้าวโพดโดยพืชตระกูลถั่วจะปลูกในพื้นที่ที่ปลูกข้าวโพดบางส่วน สำหรับการเลี้ยงหมูใช้ผลผลิตในหมู่บ้าน เช่น ข้าวโพด และข้าวที่เหลือจากการบริโภคเป็นส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงที่ใช้ต้นทุนที่เป็นเงินต่ำมาก คือโดยเฉลี่ยต่อตัว 170 บาททำให้การเลี้ยงหมูเป็นรายได้หลักคือมีรายได้สิทธิโดยเฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อปี 8,600 บาท⁸⁻⁹

ในการวิเคราะห์สภาพทางเศรษฐกิจในรอบปี ของแต่ละครัวเรือนจากสภาพภูมิประเทศและการประกอบอาชีพกล่าวคือ มีมูลค่าของผลผลิตโดยเฉลี่ยครัวเรือนเท่ากับ 25,800 บาทโดยมีรายจ่ายเฉพาะที่เป็นตัวเงินในการครองชีพ โดยเฉลี่ยครัวเรือนละ 6,600 บาทประมาณค่ารวมถึงผลผลิตที่ใช้บริโภคโดยเฉลี่ยครัวเรือนละ 15,600 บาท โดยสรุปแล้วที่มาของรายได้จะมาจากการเลี้ยงหมู ปลูกพืชไร่และทำนา เพื่อบริโภคและใช้เลี้ยงหมูทำให้รายได้ที่สมดุลกับรายรับ คือไม่มีสภาพหนี้สินในหมู่บ้าน และมีแนวโน้มที่จะมีรายได้เหลือส่วนหนึ่งเพื่อลงทุนในการประกอบอาชีพได้ในระดับหนึ่ง

3.5 การติดต่อกับชุมชนอื่นๆ ในทางเศรษฐกิจ

จากการสัมภาษณ์ราษฎรในชุมชนทำให้ทราบว่า

ราษฎรจะมีการติดต่อกับชุมชนใกล้เคียงที่มีอาณาเขตติดต่อกัน เช่น ตำบลน้ำกุ่ม ตำบลบ้านพร้าว และตำบลนาบัว ซึ่งอยู่ในท้องที่อำเภอนครไทยเช่นเดียวกันในแง่ของขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม การติดต่อสัมพันธ์กันในลักษณะเพื่อนบ้าน โดยไม่ได้เป็นในแง่ของการติดต่อค้าขายใดๆ เนื่องจากเป็นชุมชนที่นิยมประกอบอาชีพทางเกษตรกรรม ราษฎรจะทำนาทำไร่เหมือนกัน ดังนั้นผลผลิตที่ได้จึงคล้ายคลึงกันจึงไม่เกิดการติดต่อกันในเชิงเศรษฐกิจ แต่ในระดับอำเภอคืออำเภอนครไทยราษฎรจะเข้าไปติดต่อกับหน่วยงานราชการของอำเภอ เนื่องจากตำบลนครชุมขึ้นอยู่กับอำเภอนครไทย เช่นการไปทำบัตร

⁸⁻⁹ สัมภาษณ์ กำนันพล แสงสุข 59 หมู่ 1 ตำบลนครชุม อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2536

ประจำตัวประชาชนที่ว่าการอำเภอนครไทย การแจ้งความในคดีต่างๆ ที่สถานีตำรวจภูธร อำเภอ นครไทย นอกจากนี้มีการติดต่อในเชิงเศรษฐกิจคือมีการค้าขายสินค้าทางการเกษตร คือ ข้าวโพด ถั่วเขียว เป็นต้น เมื่อขายสินค้าแล้วก็จะซื้อสินค้าที่ต้องการจากร้านค้าในอำเภอ นครไทย สำหรับการติดต่อกับอำเภอเมืองจังหวัดพิษณุโลกนั้นส่วนมาก ราษฎรในชุมชนมักจะ มาติดต่อธุระกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ นอกจากนั้นก็เดินทางเข้ามาเที่ยวตาม เทศกาลต่างๆ เช่นงานสมโภชหลวงพ่อบุญรอดอินราชและประเพณีแข่งเรือซึ่งถือว่าเป็น งานประเพณีที่เด่นที่สุดของจังหวัดและมีการเข้ามาเที่ยวทำงสรรพสินค้าหรือชมภาพยนตร์เป็น ครั้งคราว¹⁰

3.6 แนวโน้มการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ

3.6.1 ด้านอาชีพและรายได้

ถึงแม้ว่าสภาพทางเศรษฐกิจอาจจะกล่าวได้ว่าอยู่ในสภาพที่พึ่งตนเองได้ในปัจจุบัน ตามสถานะและสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ในขณะนั้นแต่การพัฒนาในด้านนี้ยังมีความจำเป็นอยู่ จากการประกอบอาชีพในปัจจุบันยังใช้เวลาที่มีอยู่เป็นประโยชน์ได้ไม่หมด โดยเฉพาะในฤดู แล้ง ถ้ามีการพัฒนาแหล่งน้ำที่มีอยู่ สามารถปลูกพืชเป็นฤดูแล้งบ้างจะทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น และจะทำให้เพิ่มผลผลิตในฤดูฝนได้อีกทางหนึ่งด้วย โดยสรุป จำเป็นที่จะต้องพัฒนาแหล่งน้ำ ให้มีการปลูกพืชครั้งที่สองและเพิ่มผลผลิตในฤดูฝน ทั้งนี้พร้อมกับปรับปรุงวิธีการผลิตให้ เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยพิจารณาในแง่ของการเพิ่มผลผลิตและรายได้ที่เพิ่มขึ้น

3.6.2 ด้านความร่วมมือในการพัฒนาของประชากร

ลักษณะที่เด่นทางสังคมจิตวิทยาของราษฎรในชุมชนที่ปรากฏในขณะนั้น คือ มีสภาพที่ มีแนวความคิดที่เป็นของตนเองมาก ทั้งนี้อาจจะเกิดจากไม่จำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและ กันในด้านเศรษฐกิจ และมีสถานะทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกันน้อยมาก ทั้งนี้ทั้งผลดีและผล เสียในแง่ของการพัฒนาโดยส่วนรวมเช่นกิจกรรมในการพัฒนาที่ปรากฏผลเห็นไม่เด่นชัดแล้ว น่าที่จะยอมรับในทางปฏิบัติได้ยาก และถ้าเป็นผลที่เห็นได้อย่างชัดเจนโดยเฉพาะเศรษฐกิจ ย่อมจะยอมรับและเป็นผลในด้านพัฒนาอย่างสูง

¹⁰ สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2536

3.7 ความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐในทางเศรษฐกิจ

จากการสัมภาษณ์ราษฎรในชุมชน ทำให้ทราบว่า

สภาพทางด้านเศรษฐกิจของตำบลนครชุมในปัจจุบัน หน่วยงานของรัฐยังไม่ได้ยื่นมือเข้ามาให้ความช่วยเหลืออย่างจริงจัง ทั้งในด้านการให้ความรู้ กับราษฎรในชุมชนและการจัดหาแหล่งเงินทุนเพื่อพัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจของชุมชน ดังจะเห็นได้จากสภาพตามความเป็นอยู่ของราษฎรจากอดีตเป็นมาอย่างไร ปัจจุบันก็ยังคงดำเนินไปอย่างนั้น ตัวอย่างเช่น ปัจจุบันราษฎรในชุมชนมีอาชีพการปลูกข้าว ปลูกข้าวโพดและเลี้ยงสุกร โดยทั่วไปการปลูกข้าว เนื่องจากมีพื้นที่จำกัด จึงปลูกเฉพาะใช้บริโภคสำหรับครัวเรือน และมีบางรายที่พอจะขายได้บ้าง ก็จะขายกันในกลุ่มของตนเองหรือหมู่บ้านใกล้เคียงเท่านั้น

การปลูกข้าว หากมีการพัฒนาในเรื่องแหล่งน้ำ คือ ลำน้ำแควน้อยและลำน้ำกุ่ม อาจจะสามารเพิ่มผลผลิตได้มากขึ้น ทั้งนี้อาจจะได้มีการศึกษาเรื่องดังกล่าว หรือหาแนวทางในการพัฒนาต่อไป

การปลูกข้าวโพดโดยมากปลูกกันตามที่เชิงเขา หรือบนภูเขาที่ห่างไกลจากหมู่บ้าน และปลูกเพื่อใช้เลี้ยงสุกร ที่เลี้ยงกันโดยทั่วไป เกือบทุกครัวเรือนและมีบางส่วนที่จำหน่ายให้พ่อค้าที่มารับซื้อในหมู่บ้านหรือนำไปขายเองที่อำเภอ นครไทย

การเลี้ยงสุกร จากผลของการสำรวจปรากฏว่า เกือบทุกครัวเรือนมีการเลี้ยงสุกร และเป็นรายได้หลักของประชากรในพื้นที่นี้ หากมีการพัฒนาในเรื่องพันธุ์อาหาร การดูแลรักษาที่ดีแล้วจะเป็นการเพิ่มรายได้ของประชาชนให้สูงขึ้น

จากข้อมูลข้างต้น แสดงให้เห็นถึงราษฎรในชุมชนยังไม่ได้ได้รับความช่วยเหลือในเรื่องเศรษฐกิจจากหน่วยงานของรัฐอย่างจริงจังในเรื่องการพัฒนาอาชีพ ซึ่งประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ขาดเทคโนโลยีที่จะเข้าไปช่วยเพิ่มผลผลิต ขาดการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติที่ช่วยในการเพาะปลูก เช่นแหล่งน้ำ เป็นต้น ดังนั้น เจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่นเจ้าหน้าที่การเกษตร เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ ผนวกกร ควรจะให้ความสนใจในการศึกษาปัญหาเพื่อที่จะหาแนวทางในการแก้ปัญหาให้กับชุมชนอย่างจริงจังต่อไป